

Guillou

Rahman är oskyldigt inspärerad på livstid

Genom åren har jag stött på hundratals påståenden om justitiemord i grova brottmål i svenska domstolar. Mycket arbetstid har gått åt.

Men bara vid ett par, tre fall har jag övertygats och vanligtvis har jag kommit till slutsatsen att det påstådda justitiemordet tvärtom är en fullkomligt korrekt dom.

Just grova brottmål har den fördelen att sunt förnuft räcker långt, eftersom objektiv teknisk bevisning nästan alltid spelar den avgörande rollen.

Emellertid är fallet Joy Rahman ett av dessa ytterligt sällsynta där jag vågar påstå att det verkligen begåtts ett justitiemord. Han sitter sedan 1994 oskyldigt inspärerad på livstid.

Påståendet mot Joy Rahman är att han, anställd vid hemvården, först skulle ha stulit en kantbård i tyg från en julbonad hos en av de gamla damer han besökte i tjänsten för att senare med detta tygband strypa en annan gammal dam. Motivet för brottet förmodas vara rån. Men det är en gissning.

Som framgår av namnet är Joy Rahman svartskalle, medlem av den överväldigande majoritet svartskallar som har ordnad ekonomi, familj och pengar på banken och aldrig begått brott. Hans etnicitet saknar dessvärre inte betydelse i sammanhanget.

För om vi tänker oss denna bevisning riktad mot en vit, ung man i IT-branschen, att en gammal dam hade en viss typ av snöre i sitt hem som en annan dam, "som du också kände", stryptes med – så skulle den unge IT-direktören knappast ha besvärats av mer än ett generat telefonsamtal från polisen. Varefter han avförts från utredningen då han förklarat att han inte strypt någon dam.

Avgörande för detta i och för sig långsökta sammanhang – varför stjäla ett mordvapen från en julbonad? – är förstås om det verkligen är samma band. Vid den första rättegången menade Statens kriminaltekniska laboratorium, som bistår polisen att så mycket väl kunde vara fallet.

Nu har Rahmans advokat kunnat bevisa tekniskt att så inte är fallet. Därmed faller den enda tekniska bevisningen, den enda bevisningen, mot Rahman. Han har nu lämnat in sin resningsansökan till Högsta domstolen och begär därmed att få en ny rättegång. Får han det skulle han tämligen säkert frikännas, trots sitt efternamn.

Så här långt är saken inte så svår att diskutera. Oskyldiga bör släppas.

Dessutom kan det förefalla som en fundamentalt enkel journalistisk uppgift att skrika i högan sky den stund man har anledning att tro att någon människa i vårt land dömts oskyldig till livstid.

Dessvärre är det svårare än så. Den som först tog upp fallet Rahman var en reporter utan gott anseende, dessutom i en kommersiell tv-kanal. Det fungerade som en signal till andra medier att inte tro på saken, det var också min tanke. Och tystnad kring påståendet om något så allvarligt som justitiemord är sannerligen inte till fördel för den oskyldigt dömd.

Ett oherrans liv i samtliga medier kan påverka tingsrätter till halsbrytande domar, det vet vi från styckmordsmål och Christer Petterssons mål och andra fall.

Men Högsta domstolen tycks fundera tvärtom, som om man där utgick från att det som mediala plebejer påstår alltid måste vara fel och alltid måste, närmast av princip, lämnas utan avseende, som det heter på juridisk jargong.

Någon kanske tror att jag en gång lyckades beveka Högsta domstolen med publicitet. Det är fel. Ju högre jag gastande i tv, desto sämre blev de oskyldiga, bevisligen oskyldiga, raggarnas förutsättningar. Jag var tvungen att snabbskriva en bok där jag sa samma saker som i tv-programmen. Planen var enkel. Böcker ska recenseras i tidningar på kultursidor. I mitt fall skulle garantera den malligaste morgontidningen och liknande organ ge boken till en eller annan professor i juridik för att riktigt ordentligt täppa till käften på mig. Planen lyckades. Tre morgontidningar städslade tre professorer och alla tre sade att jag hade rätt.

Det tog skruv. I en domares föreställningsvärld är sannolikt juridikprofessor den mänskliga motsatsen till journalist.

Måhända är mina slutsatser av dessa erfarenheter något dystra. Mest orimlig vore förstås tanken att vi inte ska skriva om justitiemord därför att det bara retar upp domarna i Högsta domstolen.

Dock kan vi aldrig skriva, eller göra tv-program, i tron att sanningen segrar bara för att den framförs på pedagogiskt silverfat. Men kan vi skapa tillräckligt mycket intresse så att jurister blir nyfikna, sätter sig in i saken (om inte annat för sin midagskonversations skull) så finns det hopp.

I värsta fall får vi vädja till den juridiska sakkunskapen att göra ett handtag. Det är deras medborgerliga skyldighet. Härmed vädjar jag.